

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

NEWSLETTER 3/2023

ISSN 2644 – 5662

EFEKTÍVNA IMPLEMENTÁCIA NOVEJ LEGISLATÍVY O PÔDE
VYŽADUJE AKTUÁLNE VÝSKUMNÉ POZNATKY

OCENENÁ MLADÁ VEDKYŇA Z NPPC

HODNOTENIE A MAPOVANIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB
V 4 MODELOVÝCH REGIÓNOCH SLOVENSKA

VÝSKUM NOVÝCH PROBIOTÍK PRINESIE ZDRAVŠIE, KVALITNEJŠIE
A EKONOMICKY EFEKTÍVNEJŠIE HYDINOVÉ MÄSO

AGROFILM 2023 – PÚTAVÉ FILMY, 14 PREMIETACÍCH MIEST A KROTENIE HOAXOV NA DISKUSNOM FÓRE
SLOVENSKOČESKÝ „NETWORKING“ VEDECKO VÝSKUMNÝCH ORGANIZÁCIÍ RASTLINNEJ VÝROBY

CESTA K POZNANIU SKUTOČNÉHO STRAVOVANIA SLOVÁKOV PROSTREDNÍCTVOM
NÁRODNÉHO PRIESKUMU SPOTREBY POTRAVÍN

EXKURZIA V BIOCENTRE MÖDRA OČAMI ŠTUDENTOV

AKO ZNÍŽIŤ OBSAH AKRYLAMIDU V POTRAVINÁCH: MEDZINÁRODNÝ WORKSHOP
A TRÉNINGOVÁ ŠKOLA NA SLOVENSKU

INOVAČNÝ PROJEKT URANOS PRINIESOL RIEŠENIA PRE UDRŽATEĽNÚ BUDÚCNOSŤ

AMERICKÍ EXPERTI NA SLOVENSKÝCH FARMÁCH DOJNÍC

VZDELÁVAME NA AKADEMICKÉJ PÔDE

INOVATÍVNA CESTA K UDRŽATEĽNEJ ŽIVOČÍŠNEJ VÝROBE – DOPADY EURÓPSKEHO NANOFEEED PROJEKTU

INOVATÍVNE OPATRENIA PRE PESTOVATEĽOV ZAMERANÉ NA LEPŠIU ADAPTÁCIU NA KLIMATICKÚ ZMENU

38 SLOVENSKÝCH ODRÔD FAZULE, AĽE IBA 5 PERCENTNÁ SEBESTAČNOSŤ

ŠETRŇNÁ KULINÁRSKA METÓDA PRE DOMÁCNOSTI A MOLEKULÁRNA GASTRONÓMIA

KATALÓG SLUŽIEB – PROGNOZOVANIE ODHADOV ÚROD A PRODUKČIE
POĽNOHOSPODÁRSKYCH PLODÍN PRE PESTOVATEĽOV

Vzdelávame na akademickej pôde

O téme „Orat' či neorat? Dlhodobý stacionárny pokus a význam konzervačných technológií v kontexte dosiahnutých úrod“ prednášali a diskutovali 7. novembra 2023 so študentami, pedagógmi SPU v Nitre a záujemcami z poľnohospodárskej praxe vedecí pracovníci NPPC – VÚRV Ing. Rastislav Bušo, PhD. a Ing. Roman Hašana, PhD. Ich odporúčania sa opierali o vzácne výsledky dlhodobého stacionárneho pokusu, ktorý prebieha od roku 2000 v oblasti obrábania pôdy. Ing. Miroslava Apacsová-Fusková, PhD. priblížila poslucháčom význam ekologického šľachtenia rastlín v rámci medzinárodného projektu H2020 Ecobreed.

ecobreed
IMPROVING CROPS

Inovatívna cesta k udržateľnej živočíšnej výrobe – Dopady európskeho NanoFeed projektu

NATIONAL AGRICULTURAL
AND FOOD CENTRE

NanoFEED receives funding from
the European Union's H2020 program
under Marie Skłodowska-Curie
grant agreement No. 778098

Projekt NanoFEED (Nanostructured carriers for improved cattle feed) zameraný na nanotechnológie vo výžive hospodárskych zvierat reagoval na potrebu udržateľnej živočíšnej výroby prostredníctvom inovatívnej enkapsulácie živín s minimálnou uhlíkovou stopou. Enkapsulácia (obaľovanie) zvyšuje účinnosť využitia krmiva, zlepšuje imunitu a znižuje emisie amoniaku. Je zameraná na chránenie živín s cieľom ich efektívnejšieho využitia v organizme zvierata. Technológiu sme v projekte skúmali v dvoch technologických smeroch: vo forme sprejového sušenia a za vysokého tlaku a teploty. Enkapsulácia sójového šrotu znížila jeho bachorovú degradovateľnosť zo 72,3% na 29,69%. Z kŕmnej dávky obsahujúcej 1000g sójových bielkovín bez ošetrenia môže teda denne dojnica využiť v tenkom čreve nie 272g, ale až 616g v prípade enkapsulovaných sójových bielkovín. Na Úrad priemyselného vlastníctva SR bola podaná prihláška úžitkového vzoru č. 57-2023 „Enkapsulovaná forma účinných zložiek krmív získaná sprejovým sušením“. Testy ukázali výrazné zlepšenie degradovateľnosti sójového šrotu, čo optimalizuje kŕmne dávky. Napriek úspechom je potrebný ďalší výskum na zníženie ekonomických nákladov pri výrobe nových krmív. Projekt sa zameriava na problematiku úžitkovosti zvierat, efektívnosti chovu a inovácie v oblasti výživy. Aj napriek pandémie sme si splnili cieľ nadviazať kontakty v oblasti poľnohospodárskeho a potravinárskeho sektora v celej Európe. Unikátnosť projektu spočíva aj v použití inovatívnych metód testovania krmív (in sacco a mobile bag na kanylovaných kravách). Projekt má sociálny dopad v riešení nedostatku potravín. Na ukončený projekt nadväzujeme novým výskumom. V novom projekte APVV

projekt „Optimalizácia procesov výroby krmív zvyšujúcich využiteľnosť živín pokračujeme vo vývoji a testovaní chránených krmív pri použití originálnej tzv. duodenálnej kanyly vlastnej konštrukcie vrátane vlastnej šetrného chirurgickej aplikácie na testovaných kravách. Kanyla NPPC bola zaregistrovaná Úradom duševného vlastníctva Európskej Únie (EUIPO) dňa 4. 10. 2023 pod číslom 015036121-0001 ako Registrovaný Dizajn Spoločenstva. Práca bola podporená Agentúrou na podporu výskumu a vývoja v projekte APVV-22-0349. Nové kŕmne stratégie budú aplikované v poľnohospodárskom podniku, ktorý je partnerom projektu.

Matúš Rajský
NPPC – VÚŽV – Nitra, matus.rajsky@nppc.sk

